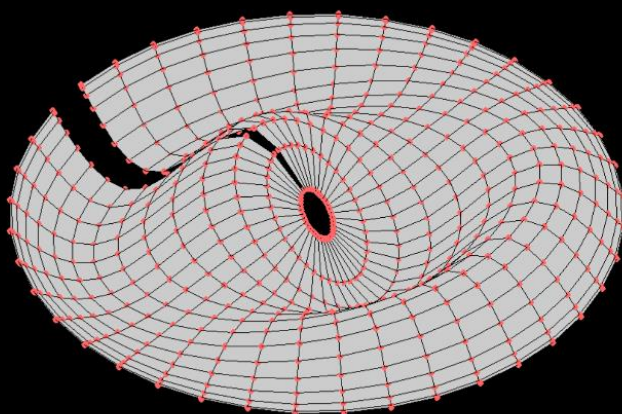

ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ II : 2023-2024

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΑΣΚΗΣΗ

Numerical Methods
in MATLAB

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΟΜΑΔΑ Α : 15.00-17.00

ΚΟΝΤΟΘΑΝΑΣΗ ΣΩΤΗΡΙΑ

Πρόβλημα Αρχικών Τιμών:

Τα προβλήματα που θα λύσετε στα ερωτήματα 1,2,3 αφορούν το ΠΑΤ του παρακάτω πίνακα όπου η παράμετρος α αντιστοιχεί στον **αριθμό του τελευταίου ψηφίου του αριθμού μητρώου** σας.

$$\text{ΠΑΤ} \left\{ \begin{array}{l} y' = y^3 - (1 + \alpha)t \exp\left(-\frac{1 + \alpha}{2}t^2\right) - \exp\left(-\frac{3 + 3\alpha}{2}t^2\right), t \in [0,2] \\ y(0) = 1 \end{array} \right\}$$

Δίνεται πραγματική λύση:

$$y(t) = \exp\left(-\frac{1 + \alpha}{2}t^2\right)$$

Το τελευταίο τελευταίου ψηφίου του αριθμού μητρώου μου είναι $\alpha=0$ άρα :

$$\text{ΠΑΤ} \left\{ \begin{array}{l} y' = y^3 - 1 \cdot t \cdot \exp\left(-\frac{1}{2} \cdot t^2\right) - \exp\left(-\frac{3}{2} \cdot t^2\right), t \in [0,2] \\ y(0) = 1 \end{array} \right\} \quad (1)$$

Δίνεται πραγματική λύση:

$$y(t) = \exp\left(-\frac{1}{2}t^2\right)$$

Επομένως ορίζω στο MATLAB το παραπάνω ΠΑΤ:

```
%PAT ORISMOS
a=0.0; % Deksi akro p.o. tou t
b=2.0; % Aristero akro p.o. tou t
f = @(t,y) y.^3-t*exp(-0.5*t.^2)-exp(-1.5*t.^2); %y'(t)=f(t,y)
yexact = @(t) exp(-0.5*t.^2); %Pragmatikh Lysh
y0=1; %Arxikh Synthhkh
```

Ερώτημα 1:

Να κατασκευαστεί συνάρτηση που υλοποιεί μία άμεση μέθοδο Runge-Kutta που αντιστοιχεί στο ακόλουθο ταμπλό του Butcher, 4ης τάξης και 5 σταδίων

0	0	0	0	0	0
1/3	1/3	0	0	0	0
1/3	1/6	1/6	0	0	0
1/2	1/8	0	3/8	0	0
1	1/2	0	-3/2	2	0
	1/6	0	0	2/3	1/6

και να εφαρμοστεί για (πλήθος υποδιαστημάτων της διαμέρισης) $N=10, 20, 40$ και 80 . Για κάθε ένα από αυτά τα N να υπολογίσετε το μέγιστο απόλυτο σφάλμα καθώς και την πειραματική τάξη ακρίβειας της μεθόδου Runge-Kutta χρησιμοποιώντας τα σφάλματα που υπολογίσατε.

ΛΥΣΗ

ΜΕΘΟΔΟΙ Runge-Kutta

Αριθμητικές μέθοδοι στις οποίες πάμε από την προσέγγιση : $y_n \approx y(t_n)$ στην $y_{n+1} \approx y(t_{n+1})$ μέσω ενδιάμεσων προσεγγίσεων :

$$y_{ni} \approx y(t_{ni})$$

για κάποια : $t_n \leq t_{ni} \leq t_{n+1}$, $i = 1, \dots, q$, $q \in \mathbb{N}$

- Ορίζονται από το tableau του Butcher:

$$\begin{array}{cccc|c} a_{11} & a_{12} & \dots & a_{1q} & \tau_1 \\ a_{21} & a_{22} & \dots & a_{2q} & \tau_2 \\ \vdots & \vdots & \ddots & \vdots & \vdots \\ a_{q1} & a_{q2} & \dots & a_{qq} & \tau_q \\ \hline b_1 & b_2 & \dots & b_q & \end{array} = \frac{A}{b^T} \bigg| T$$

- Με τα τ_i κατασκευάζονται τα t_{ni} ως :

$$t_{ni} = t_n + \tau_i h \quad (2)$$

- Με τα a_{ij} , t_{ni} υπολογίζουμε τα $k_{ni} \approx f(t_{ni}, y(t_{ni}))$:

$$k_{ni} = f \left(t_{ni}, y_n + h \sum_{j=1}^q a_{ij} k_{nj} \right) \quad (3)$$

- Με τα k_{ni} , b_i υπολογίζουμε το :

$$y_{n+1} = y_n + h \sum_{i=1}^q b_i k_{ni} \quad (4)$$

ΣΧΟΛΙΟ : Όταν ο πίνακας A που δίνεται στην υπόθεση του ερωτήματος 1 είναι **κάτω τριγωνικός με μηδενικά στην διαγώνιο** τότε έχω:

$$a_{ij} = 0 \quad \forall j > i - 1 \Leftrightarrow \sum_{j=1}^q a_{ij} k_{n_j} = \sum_{j=1}^{i-1} a_{ij} k_{n_j}$$

Άρα η (3) γίνεται :

$$k_{ni} = f \left(t_{ni}, y_n + h \sum_{j=1}^{i-1} a_{ij} k_{n_j} \right)$$

όπου: $k_{n1}, k_{n2}, \dots, k_{n(i-1)}$ θα είναι ήδη γνωστά. Σε αυτήν την περίπτωση, η αντίστοιχη RK, λέγεται **Άμεση** (βλπ ερ1). Αλλιώς λέγεται **Πεπλεγμένη** ή **Έμμεση**.

Επομένως η μέθοδος Runge-Kutta που μας δόθηκε στο ερώτημα αυτό είναι Άμεση. (Explicit_RK)

- Ξεκινάμε με το να ορίσουμε την Άμεση **Runge-Kutta** στο Matlab:

```
function sol = Explicit_RK(tinit,tend,y0,A,b,tau,N,f)

h=(tend - tinit)/N;
t=linspace(tinit,tend,N+1);

sol = zeros(1,N+1); %[0 0 0 ... 0]
sol(1)=y0;

q = length(b);
k = zeros(q,1);

for n = 1:N

    y =sol(n);
    k(1)=f(t(n),y);

    for i=2:q

        tni = t(n) +tau(i)*h;
        k(i)=f(tni,y +h*A(i,1:i-1)*k(1:i-1));
    end

    y =y + h*b'*k;
    sol(n+1)=y;

end
end
```

- Έπειτα ορίζουμε νέο παράθυρο στο , στο οποίο θα φορτώσουμε τα δεδομένα και με τα οποία θα τρέξουμε την συνάρτηση που ορίσαμε παραπάνω :

```
%PAT ORISMOS

tinit=0.0;% Deksi akro p.o. tou t
tend=2.0;% Aristero akro p.o. tou t
f = @(t,y) y.^3-t*exp(-0.5*t.^2)-exp(-1.5*t.^2);%y'(t)=f(t,y)
yexact = @(t) exp(-0.5*t.^2);%Pragmatikh Lysh
y0=1.0;%Arxikh Synthhkh
Ns=[10,20,40,80,100, 120, 140 ,200,250,300];

errs=zeros(length(Ns),1);
rates=zeros(length(Ns)-1,1);

%b = [0.25;0;0.75];
%tau = [0;1/3;2/3];
%A = [0,0,0;1/3,0,0;0,2/3,0];

b = [1/6;0;0;2/3;1/6];
tau = [0;1/3;1/3;1/2;1];
A = [0,0,0,0,0;1/3,0,0,0,0;1/6,1/6,0,0,0;0.125,0,0.375,0,0;0.5,0,-1.5,2,0];

for i =1:length(Ns)
    sol = Explicit_RK(tinit,tend,y0, A,b,tau,Ns(i),f);
    t = linspace(tinit, tend, Ns(i)+1);
    errs(i) = max(abs(yexact(t)-sol));
end

for i = 1:length(Ns)-1
    denom = log(Ns(i+1)/Ns(i));
    rates(i)=log( errs(i)/errs(i+1) )/denom;
end

figure(1)
plot(t, yexact(t),'r',t, sol, 'k--')

errs
rates
```

- Τα αποτελέσματα που μου δίνει ο παραπάνω κώδικας είναι τα εξής:

```
>> ergastiriaki_ergasia_Art_2023_2024_erwt1

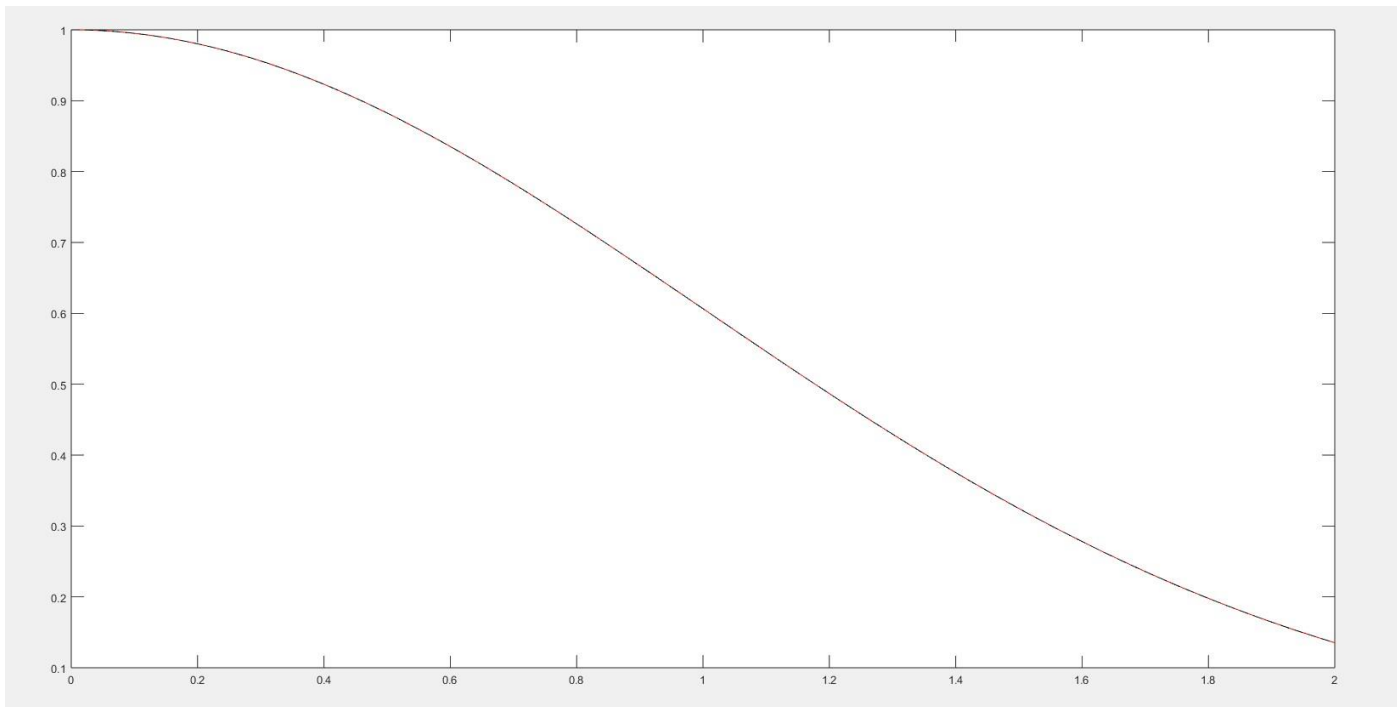
errs =

    1.0e-04 *

    0.1888
    0.0169
    0.0021
    0.0002

rates =

    3.4835
    2.9836
    3.6493
```


ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

- Η **τάξη ακρίβειας** αυτής της μεθόδου είναι κανονικά **4**. Αλλά για τόσο μικρή διαμέριση δεν μπορεί κάτι τέτοιο να φανεί. Επομένως το διάνυσμα `rates` που είναι το διάνυσμα το οποίο προσεγγίζει την τάξη ακρίβειας της μεθόδου, δεν προλαβαίνει να προσεγγίσει την λύση. Αυξάνοντας την διαμέριση του διαστήματος $[0,2]$ μπορούμε να έχουμε καλύτερη εικόνα για την τάξη ακρίβειας. Εάν παραδείγματος χάριν χρησιμοποιούσαμε αυτό το διάνυσμα διαφορετικών διαμερίσεων : $N_s=[10,20,40,80,100, 120, 140, 200,250,300]$ η τάξη ακρίβειας της μεθόδου θα προσεγγιζόταν πολύ καλύτερα.
- Παρατηρώ για το διάνυσμα των σφαλμάτων ότι όσο αυξάνεται η διαμέριση του διαστήματος $[0,2]$ τόσο το σφάλμα της προσέγγισης που υπολογίζει η Άμεση μέθοδος μειώνεται.
- Βλέπουμε στο παραπάνω διάγραμμα την γραφική παράσταση της πραγματικής λύσης με την γραφική παράσταση της πειραματικής λύσης να ταυτίζονται, πράγμα πολύ ευχάριστο γιατί βλέπουμε ότι η μέθοδος μας δουλεύει πολύ καλά.

Ερώτημα 2:

Να κατασκευαστεί η έμμεση μέθοδος Runge-Kutta 4 σταδίων Gauss-Radau, που αντιστοιχεί στο ταμπλό του Butcher

$\frac{1}{3}$	$\frac{5}{12}$	$-\frac{1}{12}$
1	$\frac{3}{4}$	$\frac{1}{4}$
	$\frac{3}{4}$	$\frac{1}{4}$

και να εφαρμοστεί στο πρόβλημα αρχικών τιμών (1), για (πλήθος υποδιαστημάτων της διαμέρισης) $N=10, 20, 40$ και 80 . Για κάθε ένα από αυτά τα N υπολογίσετε το μέγιστο απόλυτο σφάλμα καθώς και την πειραματική τάξη ακρίβειας της μεθόδου Runge-Kutta χρησιμοποιώντας τα σφάλματα που υπολογίσατε. Η επίλυση του μη-γραμμικού συστήματος να γίνει μέσω της μεθόδου σταθερού σημείου για $N_{fr}=2$ και 7 αριθμό επαναλήψεων. Τι παρατηρείτε ως προς τα σφάλματα που προκύπτουν και την τάξη ακρίβειας της μεθόδου για τιμές $N_{fr}=2$ και 7 ;

ΛΥΣΗ

Σύμφωνα με το θεωρητικό υπόβαθρο που δόθηκε στο προηγούμενο ερώτημα τώρα δεν έχω κάτω τριγωνικό πίνακα A και άρα η μέθοδος Runge-Kutta που μας δόθηκε στο ερώτημα αυτό είναι Έμμεση. (Implicit_RK)

- Ξεκινάμε με το να ορίσουμε την Έμμεση Runge-Kutta στο Matlab:

```
%Implicit_RK
function sol = Implicit_RK_FP(tinit,tend,y0,A,b,tau,N,f, maxits)

h=(tend - tinit)/N;
t=linspace(tinit,tend,N+1);
sol =zeros(1,N+1); %[0 0 0 ... 0]
sol(1)=y0;

%q = length(b);
k = ones(2,1);

for n = 1:N
    y =sol(n);
    %-----
    for i=1:2
        tni = t(n) +tau(i)*h;
        %%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%
        %Poses fores ta treksei i loopa wste na dw pou syglinei
        %to k mas deixnei to m
        for m=1:maxits

            for j=1:2 %ypologizodai ola ta k se kathe vhma tis loopas
                k(j)=f(tni,y +h*A(j,1:2)*k(1:2));
            end

        end

        %%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%
    end
    %-----
    y =y + h*b'*k;
```

```

        sol(n+1)=y;
    end
end

%PAT ORISMOS
tinit=0.0;% Deksi akro p.o. tou t
tend=2.0;% Aristero akro p.o. tou t
f = @(t,y) y.^3-t*exp(-0.5*t.^2)-exp(-1.5*t.^2);%y'(t)=f(t,y)
yexact = @(t) exp(-0.5*t.^2);%Pragmatikh Lysh
y0=1.0;%Arxikh Synthhkh
Ns=[10,20,40,80];

maxits=7;

errs=zeros(length(Ns),1);
rates=zeros(length(Ns)-1,1);

b = [0.75;0.25];
tau = [1/3;1];
A = [5/12,-1/12;0.75,0.25];

for i =1:length(Ns)
    sol = Implicit_RK_FP(tinit,tend,y0, A,b,tau,Ns(i),f,maxits);
    t = linspace(tinit, tend, Ns(i)+1);
    errs(i) = max(abs(yexact(t)-sol));
end

for i = 1:length(Ns)-1
    denom = log(Ns(i+1)/Ns(i));
    rates(i)=log( errs(i)/errs(i+1) )/denom;
end

figure(1)
plot(t, yexact(t), 'r', t, sol, 'k--')

errs
rates

```

```

errs =

    0.0356
    0.0239
    0.0135
    0.0072

rates =

    0.5760
    0.8192
    0.9161

```



```

%PAT ORISMOS
tinit=0.0;% Deksi akro p.o. tou t
tend=2.0;% Aristero akro p.o. tou t
f = @(t,y) y.^3-t*exp(-0.5*t.^2)-exp(-1.5*t.^2);%y'(t)=f(t,y)
yexact = @(t) exp(-0.5*t.^2);%Pragmatikh Lysh
y0=1.0;%Arxikh Synthhkh
Ns=[10,20,40,80];

maxits=2;

errs=zeros(length(Ns),1);
rates=zeros(length(Ns)-1,1);


b = [0.75;0.25];
tau = [1/3;1];
A = [5/12,-1/12;0.75,0.25];

for i =1:length(Ns)
    sol = Implicit_RK_FP(tinit,tend,y0, A,b,tau,Ns(i),f,maxits);
    t = linspace(tinit, tend, Ns(i)+1);
    errs(i) = max(abs(yexact(t)-sol));
end

for i = 1:length(Ns)-1
    denom = log(Ns(i+1)/Ns(i));
    rates(i)=log( errs(i)/errs(i+1) )/denom;
end

figure(1)
plot(t, yexact(t), 'r', t, sol, 'k--')

errs
rates

```

```
>> ergastiriaki_ergasia_Art_2023_2024_erwt2
```

```

errs =

    0.0333
    0.0235
    0.0135
    0.0072

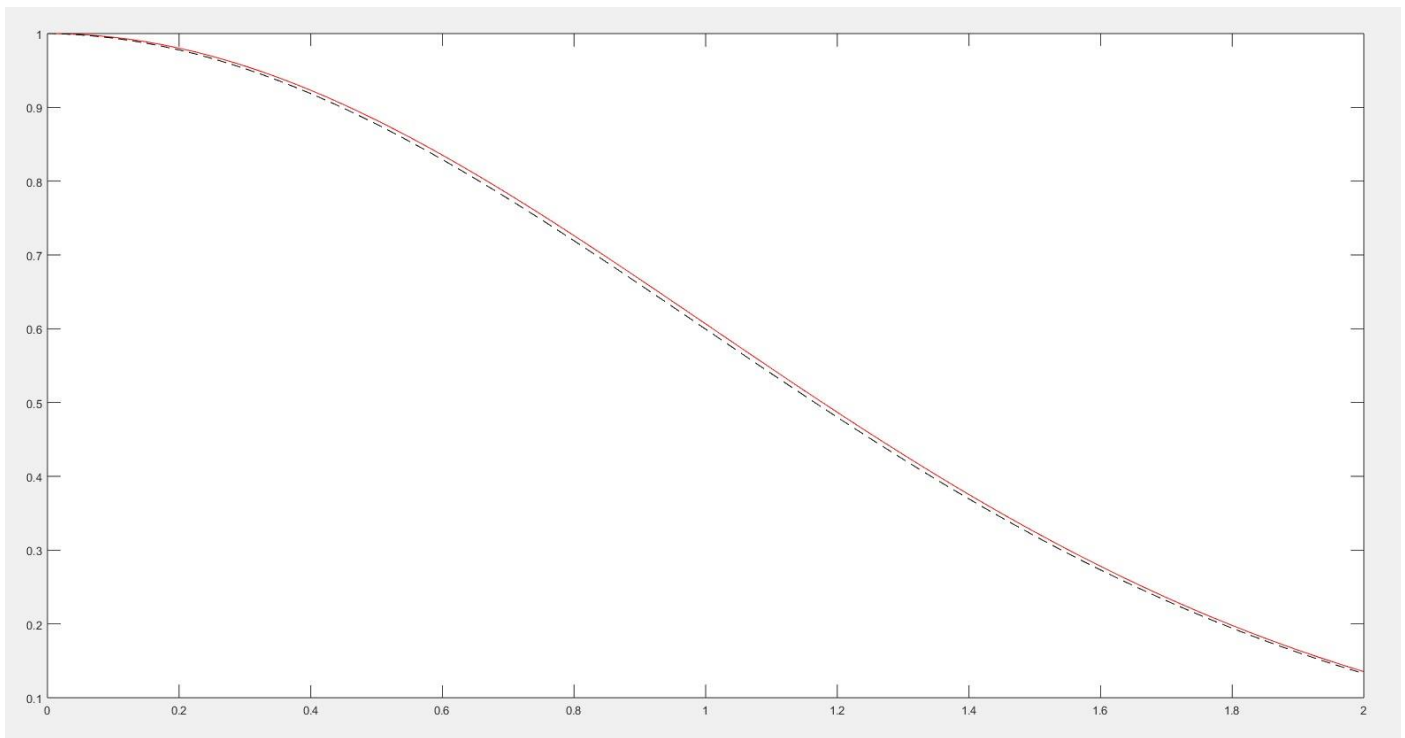
```

```

rates =

    0.5049
    0.8015
    0.9116

```


ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

- Η **τάξη ακρίβειας** αυτής της μεθόδου συγκλίνει στο **1** είτε το **maxits=2** είτε το **maxits=7**.
- Με την βοήθεια της γραφικής παράστασης της πραγματικής λύσης μαζί με την προσεγγιστική λύση βλέπουμε πως η αριθμητικής μας μέθοδος προσεγγίζει καλά προσεγγιστική λύση μας, οι δύο γραφικές ταυτίζονται, .
- Παρατηρώ για το διάνυσμα των σφαλμάτων ότι όσο αυξάνεται η διαμέριση του διαστήματος $[0,2]$ τόσο το σφάλμα της προσέγγισης που υπολογίζει η Άμεση μέθοδος μειώνεται.

Ερώτημα 3:

Να κατασκευαστεί η πολυβηματική μέθοδος BDF3:

$$11y_{n+3} - 18y_{n+2} + 9y_{n+1} - 2y_n = 6hf_{n+3}$$

όπου , για (πλήθος υποδιαστημάτων της διαμέρισης) N=20, 40, 80 και 160. Για κάθε ένα από αυτά τα N υπολογίστε το μέγιστο απόλυτο σφάλμα καθώς και την πειραματική τάξη ακρίβειας της μεθόδου BDF3 χρησιμοποιώντας τα σφάλματα που υπολογίσατε. Για τον υπολογισμό κατάλληλων αρχικών συνθηκών να χρησιμοποιηθεί η έμμεση μέθοδος του τραπεζίου, ενώ για την επίλυση της μη-γραμμικής εξίσωσης, τόσο στην BDF3 όσο και στην έμμεση μέθοδο του τραπεζίου, να χρησιμοποιηθεί η μέθοδος Newton-Raphson, με αριθμό επαναλήψεων Nnr=3. Τι παρατηρείτε;

ΛΥΣΗ

Κατασκευή πολυβηματικής μεθόδου BDF3:

```
function sol = BDF3(a,b,y0,N,f,Df,maxits1,maxits2)

h=(b-a)/N;
t=linspace(a,b,N+1);
sol=zeros(1,N+1);
sol(1)=y0;

%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%
for n=1:2
    yold = sol(n);
    ynew = sol(n);
    for k = 1:maxits1
        f12=f(t(n),yold)+f(t(n+1),ynew);
        ynew=yold + 0.5*h*f12;
        yold = ynew;
    end
    sol(n+1)= ynew;
end
%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%

for n = 1:N-2
    Y0=sol(n);
    Y1=sol(n+1);
    Y2=sol(n+2);
    Y3=sol(n+2);

    %%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%
    for m = 1:maxits2
        f3 = f(t(n+3),Y3);
        g = 11*Y3 - 18*Y2 + 9*Y1 - 2*Y0 -6*h*f3;
        Dg = 11.0 - 6*h*Df(t(n+3),Y3);
        Y3 = Y3 - g/Dg;
    end
    %%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%

    sol(n+3) = Y3;
end

end
```

Έπειτα ορίζουμε νέο παράθυρο στο , στο οποίο θα φορτώσουμε τα δεδομένα και με τα οποία θα τρέξουμε την συνάρτηση που ορίσαμε παραπάνω :

```
a = 0.0;% Deksi akro p.o. tou t
b = 2.0;% Aristero akro p.o. tou t
y0 = 1.0;%Arxikh Synthhkh

%Ns=[20,40,80,160];
Ns=[10 , 20, 40,80,160];

f = @(t,y) y.^3-t*exp(-0.5*t.^2)-exp(-1.5*t.^2);%y'(t)=f(t,y)
Df = @(t,y) 3*y.^2;

yexact = @(t) exp(-0.5*t.^2);%Pragmatikh Lysh
maxits1=7;
maxits2=3;

errsBDF3=zeros(length(Ns),1);
ratesBDF3=zeros(length(Ns)-1,1);

for i =1:length(Ns)

    solBDF3 = BDF3(a,b,y0,Ns(i),f,Df,maxits1,maxits2);
    t = linspace(a, b, Ns(i)+1);
    errsBDF3(i) = max(abs(yexact(t)-solBDF3));

end

for i = 1:length(Ns)-1
    denom=log(Ns(i+1)/Ns(i));
    ratesBDF3(i)=log(errsBDF3(i)/errsBDF3(i+1))/denom;
end

errsBDF3
ratesBDF3

figure(1)% gia na mas dwsei ayta poy grapsame se mia eikona
plot( t, yexact(t),'r', t, solBDF3, 'k--')
%μου deixnei se legada poia einai poia
legend('exact','BDF3')
```

```
>> ergastiriaki_ergasia_Art_2023_2024_erwt3
```

```
errsBDF3 =
```

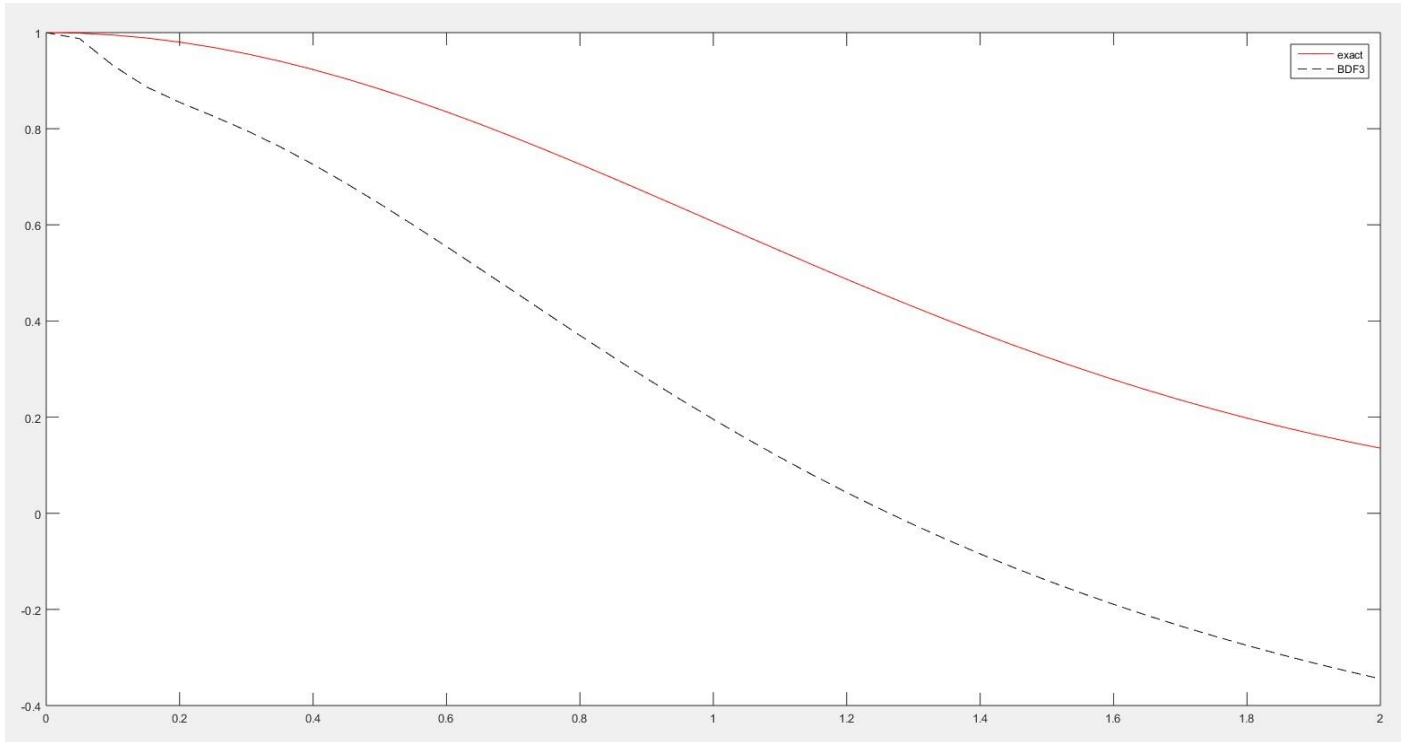
```
17.4084
91.0446
0.4799
0.1550
0.0420
```

```
ratesBDF3 =
```

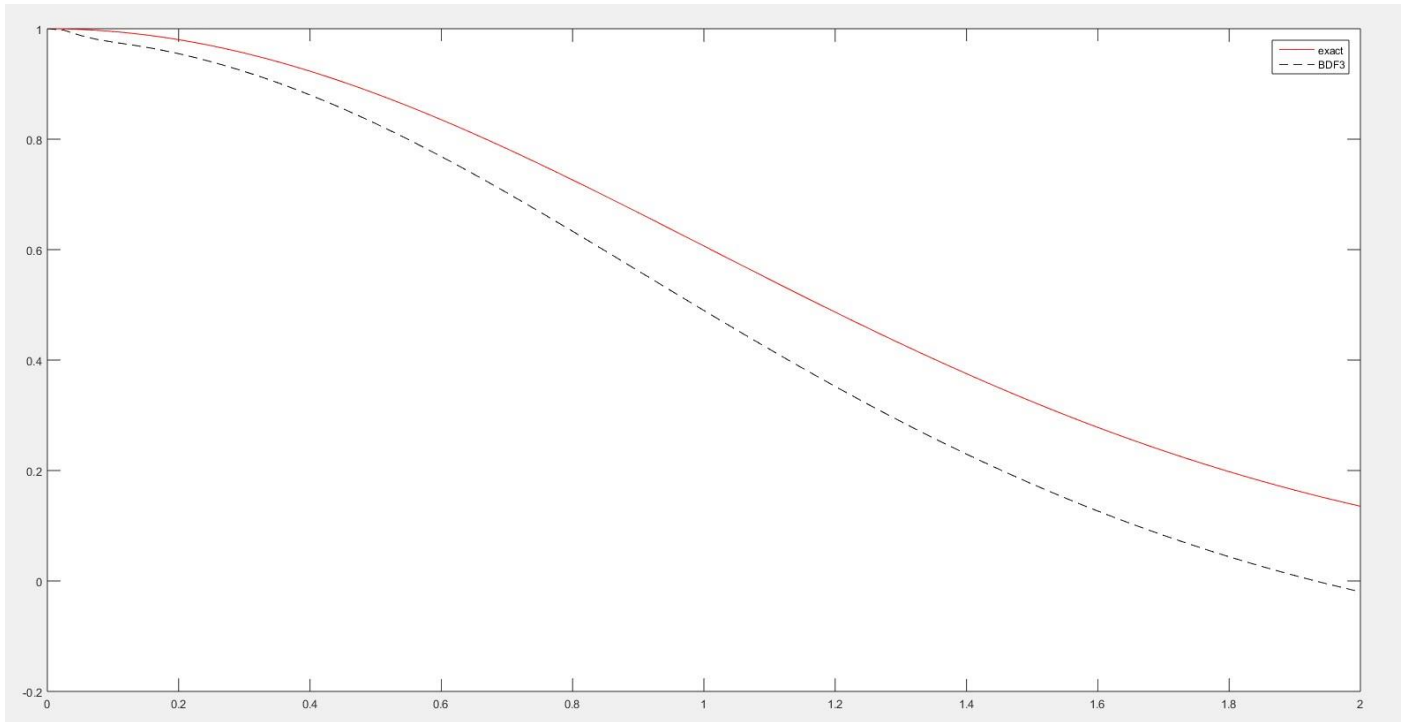
```
-2.3868
7.5677
```

1.6305
1.8843

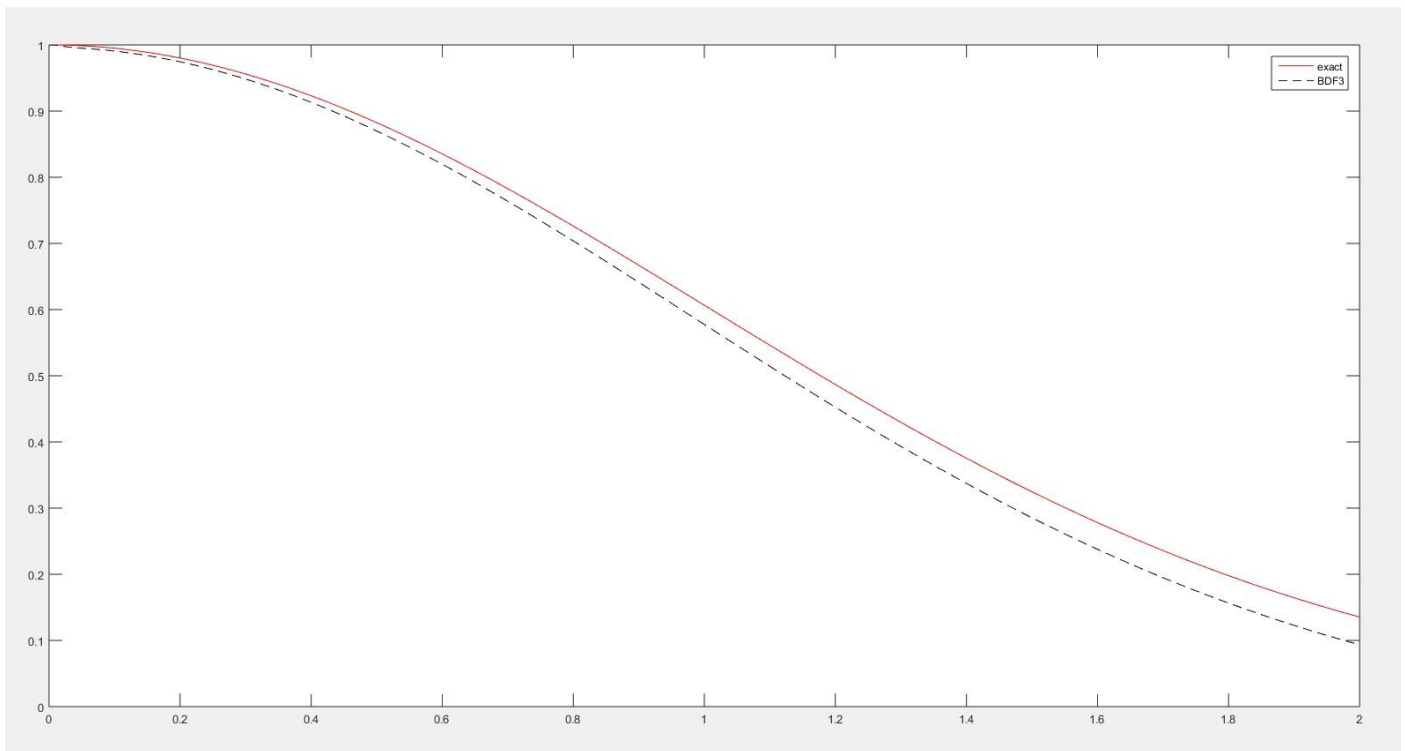
N=40

N=80

N=160

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

- Το διάνυσμα `errsBDF3` δίνει τα αποτελέσματα του μέγιστου απόλυτου σφάλματος για τις διαφορετικές διαμερίσεις οι οποίες ορίζονται με το διάνυσμα $Ns=[20,40,80,160]$. Παρατηρούμε ότι όσο οι διαμερίσεις αυξάνονται, δηλαδή η τιμή του h μικραίνει, τόσο το σφάλμα που έχει η αριθμητική προσέγγιση από την πραγματική λύση συνεχώς μειώνεται και άρα τόσο πιο κοντά έρχεται η προσεγγιστική λύση στην πραγματική. Αυτό φαίνεται επειδή η μέγιστη απολυτή τιμή του σφάλματος μικραίνει σταδιακά, με την αύξηση της διαμέρισης.
- Μπορούμε ακόμη να δούμε και από τις διαφορετικές γραφικές παραστάσεις των διαφορετικών διαμερίσεων πως προσεγγίζουμε την πραγματική λύση, όσο μεγαλώνει η διαμέριση.
- Με την βοήθεια της γραφικής παράστασης της πραγματικής λύσης ($N=160$) μαζί με την προσεγγιστική λύση βλέπουμε πως η αριθμητικής μας μέθοδος προσεγγίζει σχετικά καλά προσεγγιστική λύση μας, σχεδόν οι δύο γραφικές ταυτίζονται, .
- Η τάξη ακρίβειας φαίνεται να είναι κοντά στο 2 (το οποίο θα φανεί άπαξ και αυξήσουμε ακόμη περισσότερο το μήκος της διαμέρισης), συγκλίνει στο 2. Λόγω ότι η αριθμητική μέθοδος που χρησιμοποιήσαμε δεν είναι η ιδανική, η τάξη ακρίβειας που προκύπτει δεν είναι η αυτή που περιμέναμε.

Ερώτημα 4:

Δίνεται το ακόλουθο πρόβλημα αρχικών τιμών

$$\begin{aligned}u'(t) &= 998u(t) + 2023v(t) \\v'(t) &= -1001u(t) - 2024v(t) \\u(0) &= 1, v(0) = 1\end{aligned}$$

- A. Να λύσετε το πρόβλημα χρησιμοποιώντας την μέθοδο Runge-Kutta που αντιστοιχεί στο ταμπλό του Butcher του Ερωτήματος 1, με ομοιόμορφη διαμέριση, στο διάστημα $[0,1]$ με $h=0.1$, $h=0.01$, $h=0.001$. (ερ 6)

ΛΥΣΗ

$$\left\{ \begin{array}{l} \begin{pmatrix} u'(t) \\ v'(t) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 988 & 2023 \\ -1001 & -2024 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} u(t) \\ v(t) \end{pmatrix}, t \in (0,1] \\ \begin{pmatrix} u(0) \\ v(0) \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} \end{array} \right\} \Leftrightarrow \left\{ \begin{array}{l} y'(t) = A \cdot y(t), \quad t \in (0,1] \\ y(0) = y_0 \end{array} \right\}$$

$$\text{Όπου: } A = \begin{pmatrix} 988 & 2023 \\ -1001 & -2024 \end{pmatrix}, \quad y_0 = \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix}$$

Κατασκευή μέθοδο Runge-Kutta για επίλυση συστήματος διαφορικών εξισώσεων :

```
function sol = RK_SYS(tinit,tend,Y0,N,AA,b,tau,F)
h=(tend-tinit)/N;
t=linspace(tinit,tend,N+1);
d=length(Y0);

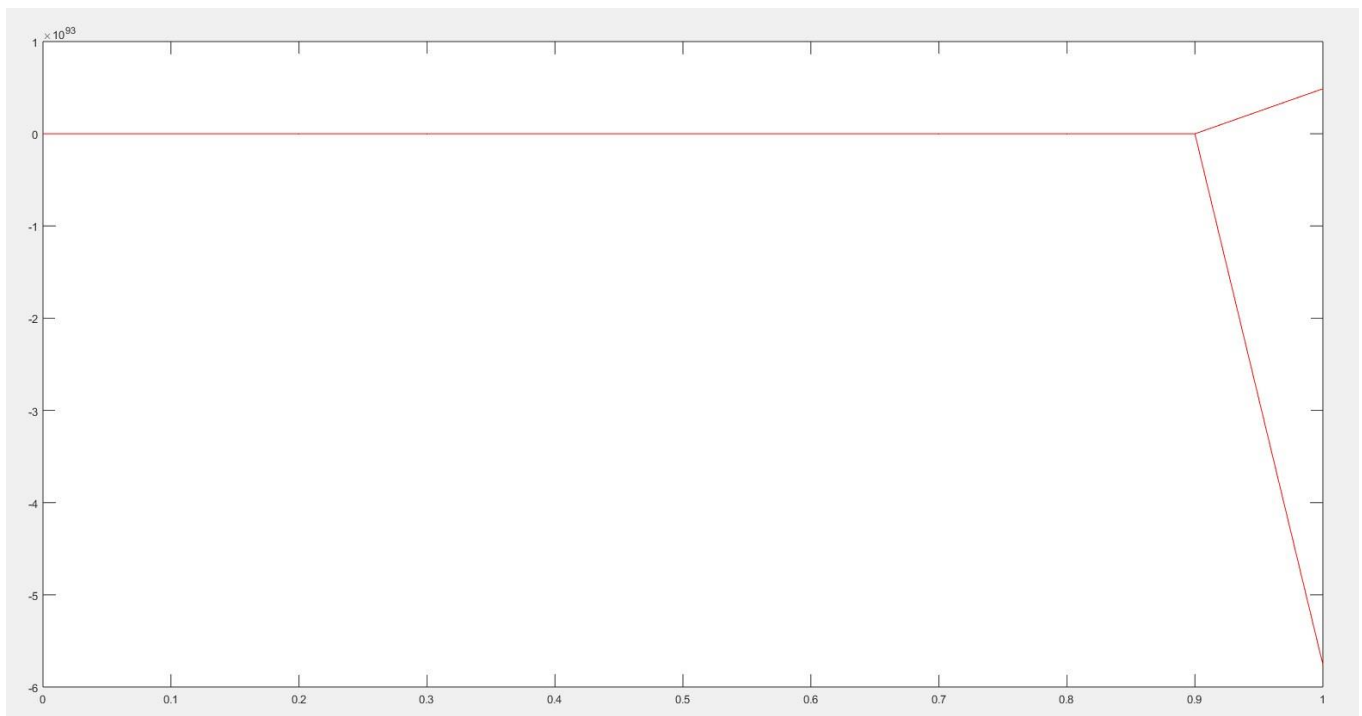
sol = zeros(d,N+1);
sol(:,1)= Y0 ;
q= length(b);
k = zeros(d,q);
%Y=Y0; % <-----
for n= 1:N
    Y = sol(:,n);
    k(:,1)=F(t(n),Y);

    for i=2:q
        tni=t(n)+h*tau(i);
        AAk= k(:,1:i-1)*AA(i,1:i-1)';
        k(:,i)=F(tni,Y+h*AAk);
    end
    Y = Y + h*k*b;
    sol(:,n+1)= Y;
end
end
```

Έπειτα ορίζουμε νέο παράθυρο στο , στο οποίο θα φορτώσουμε τα δεδομένα και με τα οποία θα τρέξουμε την συνάρτηση που ορίσαμε παραπάνω.

- **Υλοποίηση γίνεται για $h = 0.1$**

```
%$$$$$$$$$ ORISMOS PAT : SYSTIMA SDE $$$$$$$$$$  
tinit = 0.0; tend = 1.0;  
Y0 = [1;1];  
A=[988,2023;-1001,2024];  
F = @(t,Y) A*Y;  
JF = @(t,Y) A;  
%Yexact = @(t)[sin(t); cos(t)]; <- MALLON DEN TA XREIASTEI  
  
%$$$$$$$$$  
  
N=10;  
  
t=linspace(tinit,tend,N+1);  
  
%$$$$$$$$$ DEDOMENA IA BUTCER TABLEAU $$$$$$$$$$  
b = [1/6;0;0;2/3;1/6];  
tau = [0;1/3;1/3;1/2;1];  
AA = [0,0,0,0,0;1/3,0,0,0,0;1/6,1/6,0,0,0;0.125,0,0.375,0,0;0.5,0,-1.5,2,0];  
%$$$$$$$$$  
  
solRK=RK_SYS(tinit,tend,Y0,N,AA,b,tau,F);  
  
plot(t,solRK,'r')
```


- Υλοποίηση γίνεται για $h = 0.01$

```

%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%
ORISMOS PAT : SYSTIMA SDE %%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%
tinit = 0.0; tend = 1.0;
Y0 = [1;1];
A=[988,2023;-1001,2024];
F = @(t,Y) A*Y;
JF = @(t,Y) A;
%Yexact = @(t)[sin(t); cos(t)]; <- MALLON DEN TA XREIASTEI

%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%

N=100;

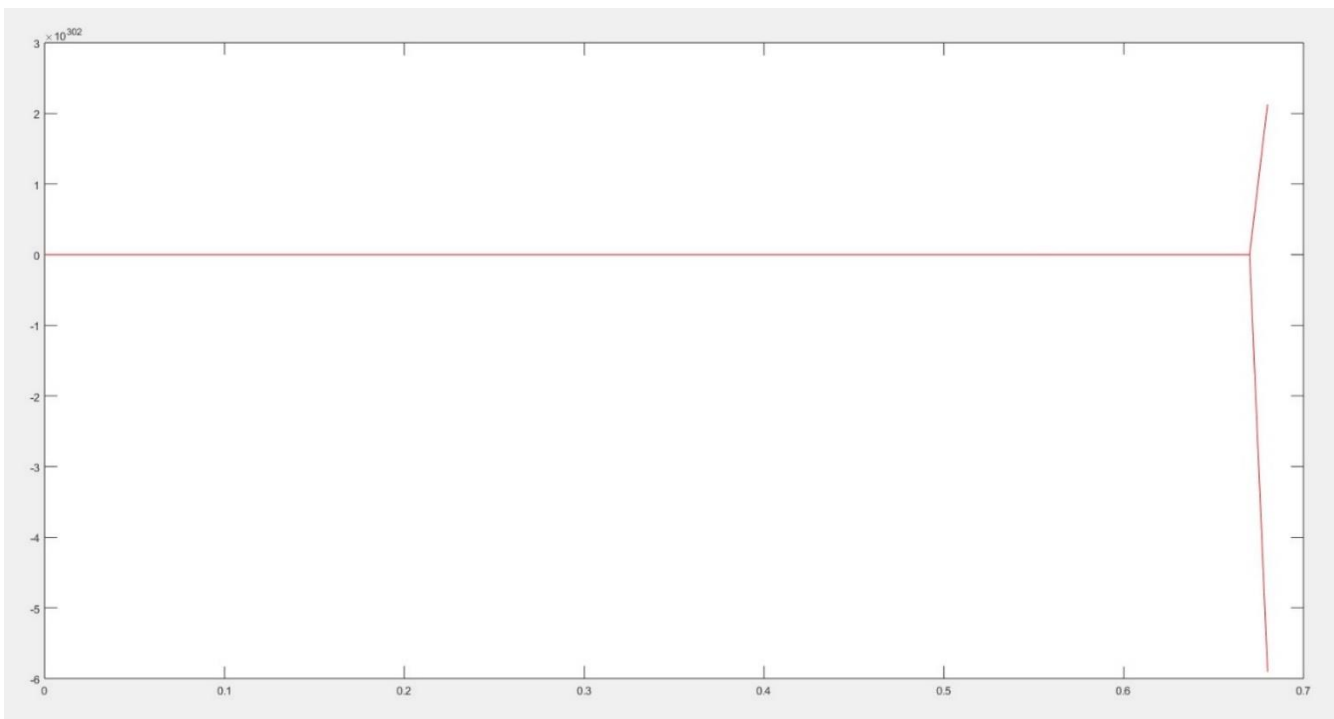
t=linspace(tinit,tend,N+1);

%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%
DEDOMENA IA BUTCER TABLEAU %%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%
b = [1/6;0;0;2/3;1/6];
tau = [0;1/3;1/3;1/2;1];
AA = [0,0,0,0,0;1/3,0,0,0,0;1/6,1/6,0,0,0;0.125,0,0.375,0,0;0.5,0,-1.5,2,0];
%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%

solRK=RK_SYS(tinit,tend,Y0,N,AA,b,tau,F);

plot(t,solRK,'r')

```


○ Υλοποίηση γίνεται για $h = 0.001$

```

%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%
ORISMOS PAT : SYSTIMA SDE %%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%
tinit = 0.0; tend = 1.0;
Y0 = [1;1];
A=[988,2023;-1001,2024];
F = @(t,Y) A*Y;
JF = @(t,Y) A;
%Yexact = @(t)[sin(t); cos(t)]; <- MALLON DEN TA XREIASTEI

%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%

N=1000;

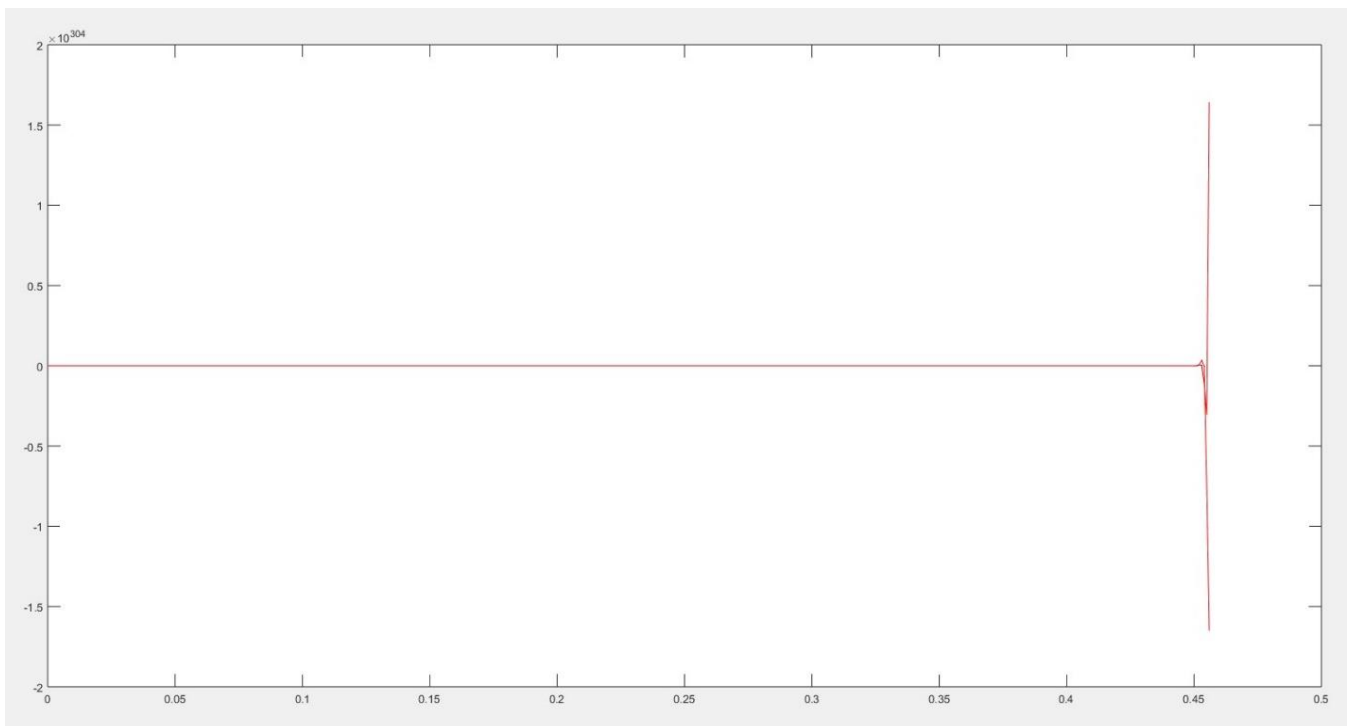
t=linspace(tinit,tend,N+1);

%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%
DEDOMENA IA BUTCER TABLEAU %%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%
b = [1/6;0;0;2/3;1/6];
tau = [0;1/3;1/3;1/2;1];
AA = [0,0,0,0,0;1/3,0,0,0,0;1/6,1/6,0,0,0;0.125,0,0.375,0,0;0.5,0,-1.5,2,0];
%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%

solRK=RK_SYS(tinit,tend,Y0,N,AA,b,tau,F);

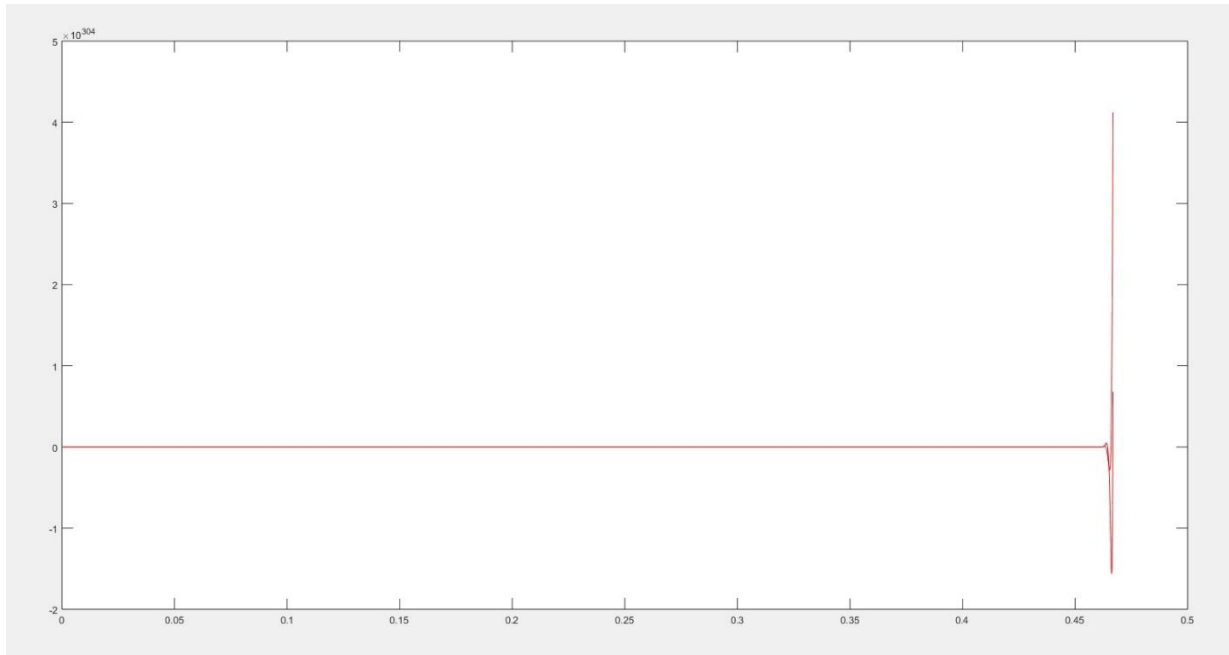
plot(t,solRK,'r')

```


ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

- Παρατηρούμε ότι όσο οι διαμερίσεις αυξάνονται, δηλαδή η τιμή του h μικραίνει, τόσο το σφάλμα που έχει η αριθμητική προσέγγιση από την πραγματική λύση συνεχώς μειώνεται και άρα τόσο πιο κοντά έρχεται η προσεγγιστική λύση στην πραγματική. Αυτό φαίνεται από την όλο και μεγαλύτερη συσσώρευση των γραμμών σε ένα σημείο στις γραφικές παραστάσεις.

Θεωρώ **solImplTrap_1** ως πραγματική λύση.

- C. Να λύσετε το πρόβλημα με την έμμεση μέθοδο του τραπεζίου με ομοιόμορφη διαμέριση για $h=0.1$, $h=0.01$ και $h=0.001$. Να συγκρίνετε τα αποτελέσματα ερωτήματος Α) με τα αποτελέσματα του ερωτήματος Β) και Γ). Τι παρατηρείτε;

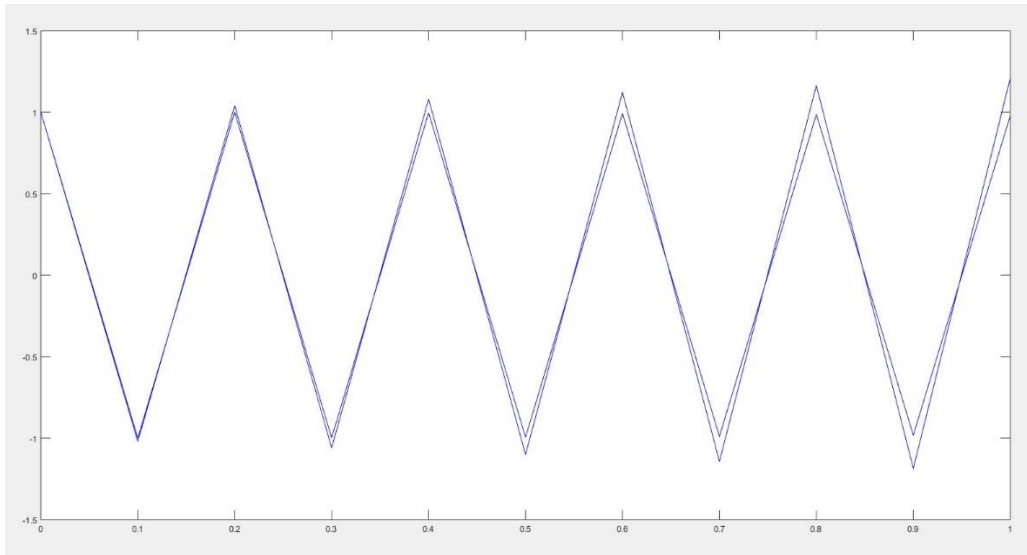
```
%$$$$$ ORISMOS PAT : SYSTIMA SDE $$$$$$
tinit = 0.0; tend = 1.0;
Y0 = [1;1];
A=[988,2023;-1001,2024];
F = @(t,Y) A*Y;
JF = @(t,Y) A;
%Yexact = @(t)[sin(t); cos(t)]; <- MALLON DEN TA XREIASTEI
maxits =5;
%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%
N1=10000;
N2=10;
N3=100;
N4=1000;

t1=linspace(tinit,tend,N1+1);
t2=linspace(tinit,tend,N2+1);
t3=linspace(tinit,tend,N3+1);
t4=linspace(tinit,tend,N4+1);

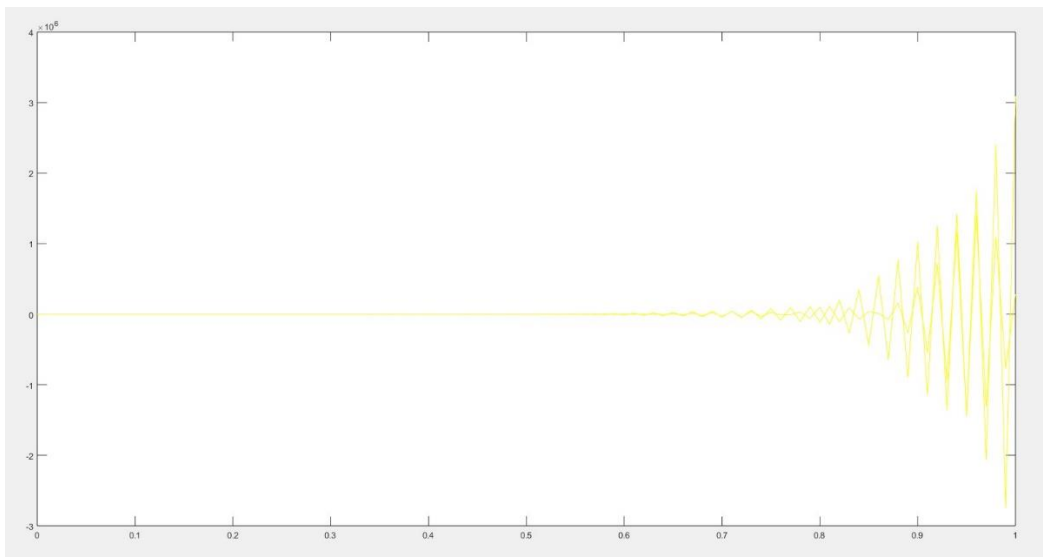
solImplTrap_1 = ImplTrap_sys(tinit,tend,Y0,N1,F,JF,maxits); %h=0.0001
solImplTrap_2 = ImplTrap_sys(tinit,tend,Y0,N2,F,JF,maxits); %h=0.1
solImplTrap_3 = ImplTrap_sys(tinit,tend,Y0,N3,F,JF,maxits); %h=0.01
solImplTrap_4 = ImplTrap_sys(tinit,tend,Y0,N4,F,JF,maxits); %h=0.001

figure(1)
plot(t1,solImplTrap_1,'r')
figure(2)
plot(t2,solImplTrap_2,'b')
figure(3)
plot(t3,solImplTrap_3,'y')
figure(4)
plot(t4,solImplTrap_4,'g')
```

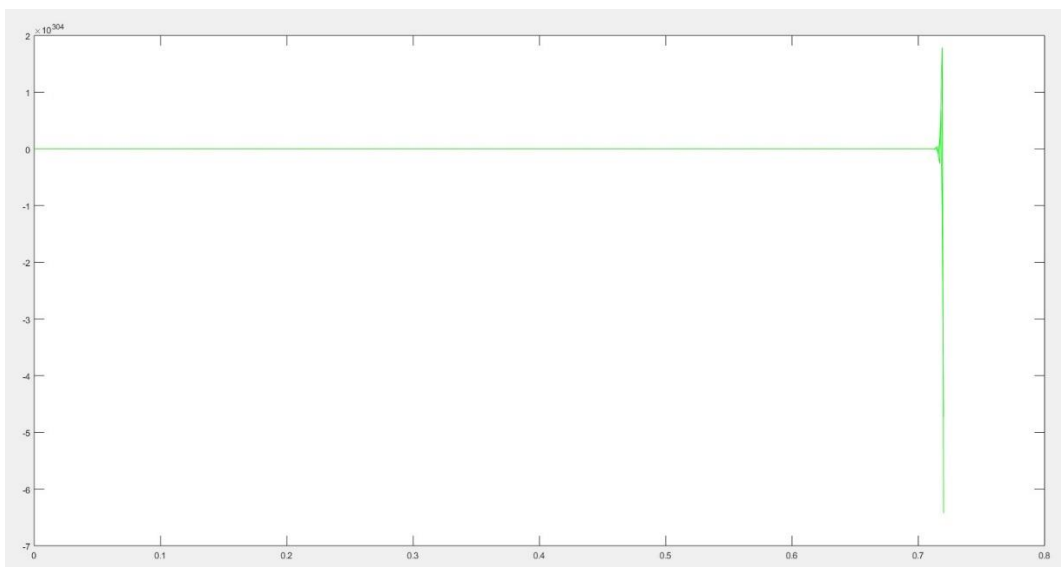
figure(2)

figure(3)

figure(4)

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

- Παρατηρούμε ότι όσο οι διαμερίσεις αυξάνονται , δηλαδή η τιμή του h μικραίνει, τόσο το σφάλμα που έχει η αριθμητική προσέγγιση από την πραγματική λύση συνεχώς μειώνεται και άρα τόσο πιο κοντά έρχεται η προσεγγιστική λύση στην πραγματική. Συγκεκριμένα, βλέπουμε τις γραφικές παραστάσεις από μία απλή ταλάντωση που δεν δίνει κάποια σαφής τιμή λύσης στο figure(2) , όσο αυξάνονται οι διαμερίσεις να συσσωρεύεται οι πολλαπλές ταλαντώσεις γύρω από την λύση ενώ όσο απομακρυνόμαστε από την λύση οι ταλαντώσεις να σβήνουν και να εξαφανίζονται .

Ερώτημα 5:

Χρησιμοποιώντας τις κεντρικές διαφορές δεύτερης τάξης (και πρώτης τάξης για τη συνοριακή συνθήκη του δεξιού άκρου του διαστήματος) να γράψετε ένα πρόγραμμα Octave-Matlab το οποίο να κατασκευάζει προσεγγίσεις για προβλήματα της μορφής

$$\begin{aligned} -u(x) + r(x)u(x) &= f(x) \\ u(a) &= A, \quad u'(b) = B \end{aligned}$$

Υποθέτουμε ότι οι συναρτήσεις $r(x) > 0$, και $f(x)$ είναι ομαλές και ότι χρησιμοποιούμε ισαπέχοντα σημεία διαμέρισης.

Να χρησιμοποιήσετε το πρόγραμμά σας για να λύσετε το πρόβλημα συνοριακών τιμών της μορφής:

$$\begin{cases} -10^{-k} u''(x) + u(x) = -10^{-k} \times 12x^2 + x(x^3 - 2), & 0 < x < 1 \\ u(0) = 0, & u'(1) = 2 \end{cases}$$

Συγκεκριμένα, να τρέξετε το πρόγραμμά σας χρησιμοποιώντας διαμερίσεις μήκους $h=0.1, h=0.001$ για $k = -2, -1, 0, 1, 2$ αντιστοίχως και να τυπώσετε τα γραφήματα των προσεγγιστικών λύσεων καθώς και της πραγματικής λύσης $u(x) = x(x^3 - 2)$. Να εκτιμήσετε πειραματικά την τάξη ακρίβειας της μεθόδου και να υπολογίσετε το δείκτη κατάστασης του πίνακα σε όλες τις περιπτώσεις. Τι παρατηρείτε;

ΛΥΣΗ

$$\begin{cases} -u(x) + r(x)u(x) = f(x) \\ u(a) = A, \quad u'(b) = B \end{cases}$$

Όπου : $u(a) = A$ συνοριακή συνθήκη Dirichlet

και $u'(b) = B$ συνοριακή συνθήκη Neumann

- Για την σ.σ. Neumann εισάγουμε βοηθητικό κόμβο: $x_{N+1} = x_N + h = b + h$
- Παρατηρούμε ότι :

$$B = u'(b) = u'(x_N)$$

$$= \lim_{\varepsilon \rightarrow 0} \frac{u(x_N + \varepsilon) - u(x_N - \varepsilon)}{2\varepsilon} \approx \frac{u(x_N + h) - u(x_N - h)}{2h} = \frac{u(x_{N+1}) - u(x_{N-1}))}{2h}$$

$$\Leftrightarrow u(x_{N+1}) = u(x_{N-1}) + 2Bh$$

~ Δείκτης Κατάστασης ~

1. **Μικρός Δείκτης Κατάστασης (Κοντινός στο 1):** Αυτό υποδηλώνει ότι ο πίνακας είναι λίγο ευαίσθητος σε μικρές αλλαγές στα δεδομένα εισόδου. Σε γενικές γραμμές, όσο πιο κοντά στο 1 είναι ο δείκτης, τόσο καλύτερη η συμπεριφορά του πίνακα.
2. **Μεγάλος Δείκτης Κατάστασης:** Ένας μεγάλος δείκτης υποδηλώνει ότι ο πίνακας είναι ευαίσθητος σε μικρές αλλαγές. Αυτό μπορεί να οδηγήσει σε αστάθεια κατά την επίλυση συστημάτων γραμμικών εξισώσεων.
3. **Υπερβολικά Μεγάλος Δείκτης Κατάστασης:** Εάν ο δείκτης είναι πολύ μεγάλος, μπορεί να υποδηλώνει ότι ο πίνακας είναι πολύ κακά συνθηκευμένος (ill-conditioned), και η ακρίβεια των αριθμητικών υπολογισμών μπορεί να είναι περιορισμένη.

Ορίζω συναρτηση :

```
function U = FDM_Dirichlet_Neumann(a,b,A,B,r,f,N)
h=(b-a)/(N+1);
x=linspace(a,b,N+2); %x=linspace(a,b,N+2);
U=zeros(1,N+2); %<----- oxi U=zeros(1,N+2);
U(1)=A;
%U(N+1)= B;%<----- mipws U(N+2)= U(N+1)+2*B*h;

a1 = (-1/h^2)*ones(N,1); %katw diag
a1(N-1)= -2/(h^2);

a2=(2/h^2)*ones(N,1)+r(x(2:N))'; %diag
a3= (-1/h^2)*ones(N,1); %anw diag

M = spdiags([a1,a2,a3],[-1,0,1],N,N);

%Ta afksisa ola kata mia (+1) diastasi
F = f(x(2:N+1))';
F(1) = f(x(2)) + A/(h^2);
F(N) = f(x(N+1)) + 2*B/h;

Uint = M\F; %lisi systimatos

U(2:N+1)=Uint';
U(N+2)= U(N)+2*B*h;
end%Uint dianysma stili enw to U einai dianysma rammi
```


Περίπτωση 1: $\kappa = -2$

$$\begin{cases} -10^{+2}u''(x) + u(x) = -10^{+2} \times 12x^2 + x(x^3 - 2), & 0 < x < 1 \\ u(0) = 0, & u'(1) = 2 \end{cases}$$

```
%$$$$$ ORISMOS PAT $$$$$$
a=0.0;
b=1.0;
A=0.0;
B=2.0;

k = -2.0;
r=@(x) 10^k;
f=@(x) -12*x.^2 + 10^(k)*x.*(x.^3 -2);

uexact=@(x) x.*(x.^3 -2);
%$$$$$

%Ns=[10,1000,2000,3000];
Ns=[5,9,999];
errs=zeros(length(Ns),1);
rates=zeros(length(Ns)-1,1);

for i=1:length(Ns)
    U = FDM_Dirichlet_Neumann(a,b,A,B,r,f,Ns(i));
    x = linspace(a,b,Ns(i)+2);
    errs(i) = max(abs(uexact(x)-U));
end

for i=1:length(Ns)-1
    den=log(Ns(i+1)/Ns(i));
    rates(i)=log(errs(i)/errs(i+1))/den;
end

errs
rates
cond_U = cond(U);
cond_U
```

```
>> ergastiriaki_ergasia_Art_2023_2024_erwt5
```

```
errs =

    1.6081
    1.0535
    0.0119
```

```
rates =

    0.7196
    0.9512
```

```
cond_U =

    1
```

Περίπτωση 2: $\kappa = -1$

$$\begin{cases} -10^{+1} u''(x) + u(x) = -10^{+1} \times 12x^2 + x(x^3 - 2), & 0 < x < 1 \\ u(0) = 0, & u'(1) = 2 \end{cases}$$

```
%$$$$$ ORISMOS PAT $$$$$$
a=0.0;
b=1.0;
A=0.0;
B=2.0;

k = -1.0;
r = @(x) 10^k;
f = @(x) -12*x.^2 + 10^(k)*x.*(x.^3 - 2);

uexact=@(x) x.*(x.^3 - 2);
%$$$$$

%Ns=[10,1000,2000,3000];
Ns=[5,9,999];
errs =zeros(length(Ns),1);
rates=zeros(length(Ns)-1,1);

for i=1:length(Ns)
    U = FDM_Dirichlet_Neumann(a,b,A,B,r,f,Ns(i));
    x = linspace(a,b,Ns(i)+2);
    errs(i) = max(abs(uexact(x)-U));
end

for i=1:length(Ns)-1
    den=log(Ns(i+1)/Ns(i));
    rates(i)=log(errs(i)/errs(i+1))/den;
end

errs
rates
cond_U = cond(U);
cond_U
```

```
>> ergastiriaki_ergasia_Art_2023_2024_erwt5
```

```
errs =

    1.5819
    1.0314
    0.0116
```

```
rates =

    0.7277
    0.9529
```

```
cond_U =

    1
```

Περίπτωση 3: $\kappa = 0$

$$\begin{cases} -10^0 u''(x) + u(x) = -10^0 \times 12x^2 + x(x^3 - 2), & 0 < x < 1 \\ u(0) = 0, & u'(1) = 2 \end{cases}$$

```
%$$$$$ ORISMOS PAT $$$$$$
a=0.0;
b=1.0;
A=0.0;
B=2.0;

k = 0.0;
r=@(x) 10^k;
f=@(x) -12*x.^2 + 10^(k)*x.*(x.^3)-2);

uexact=@(x) x.*(x.^3)-2);
%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%

%Ns=[10,1000,2000,3000];
Ns=[5,9,999];
errs=zeros(length(Ns),1);
rates=zeros(length(Ns)-1,1);

for i=1:length(Ns)
    U = FDM_Dirichlet_Neumann(a,b,A,B,r,f,Ns(i));
    x = linspace(a,b,Ns(i)+2);
    errs(i) = max(abs(uexact(x)-U));
end

for i=1:length(Ns)-1
    den=log(Ns(i+1)/Ns(i));
    rates(i)=log(errs(i)/errs(i+1))/den;
end

errs
rates
cond_U = cond(U);
cond_U
```

```
>> ergastiriaki_ergasia_Art_2023_2024_erwt5
```

```
errs =

    1.3768
    0.8641
    0.0091
```

```
rates =

    0.7926
    0.9660
```

```
cond_U =

    1
```

Περίπτωση 4: $\kappa = 1$

$$\begin{cases} -10^{-1}u''(x) + u(x) = -10^{-1} \times 12x^2 + x(x^3 - 2), & 0 < x < 1 \\ u(0) = 0, & u'(1) = 2 \end{cases}$$

```
%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%
a=0.0;
b=1.0;
A=0.0;
B=2.0;

k = 1.0;
r=@(x) 10^k;
f=@(x) -12*x.^2 + 10^(k)*x.*(x.^3 -2);

uexact=@(x) x.*(x.^3 -2);
%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%%

%Ns=[10,1000,2000,3000];
Ns=[5,9,999];
errs=zeros(length(Ns),1);
rates=zeros(length(Ns)-1,1);

for i=1:length(Ns)
    U = FDM_Dirichlet_Neumann(a,b,A,B,r,f,Ns(i));
    x = linspace(a,b,Ns(i)+2);
    errs(i) = max(abs(uexact(x)-U));
end

for i=1:length(Ns)-1
    den=log(Ns(i+1)/Ns(i));
    rates(i)=log(errs(i)/errs(i+1))/den;
end

errs
rates
cond_U = cond(U);
cond_U
```

```
>> ergastiriaki_ergasia_Art_2023_2024_erwt5
```

```
errs =

    0.8187
    0.4479
    0.0038
```

```
rates =

    1.0261
    1.0134
```

```
cond_U =

    1
```

Περίπτωση 5: $\kappa = 2$

$$\begin{cases} -10^{-2}u''(x) + u(x) = -10^{-2} \times 12x^2 + x(x^3 - 2), & 0 < x < 1 \\ u(0) = 0, & u'(1) = 2 \end{cases}$$

```
%$$$$$ ORISMOS PAT $$$$$$
a=0.0;
b=1.0;
A=0.0;
B=2.0;

k = 2.0;
r=@(x) 10^k;
f=@(x) -12*x.^2 + 10^(k)*x.*(x.^(3) -2);

uexact=@(x) x.*(x.^(3) -2);
%$$$$$

%Ns=[10,1000,2000,3000];
Ns=[5,9,999];
errs=zeros(length(Ns),1);
rates=zeros(length(Ns)-1,1);

for i=1:length(Ns)
    U = FDM_Dirichlet_Neumann(a,b,A,B,r,f,Ns(i));
    x = linspace(a,b,Ns(i)+2);
    errs(i) = max(abs(uexact(x)-U));
end

for i=1:length(Ns)-1
    den=log(Ns(i+1)/Ns(i));
    rates(i)=log(errs(i)/errs(i+1))/den;
end

errs
rates
cond_U = cond(U);
cond_U
```

```
>> ergastiriaki_ergasia_Art_2023_2024_erwt5
```

```
errs =

    0.5583
    0.2456
    0.0012
```

```
rates =

    1.3969
    1.1281
```

```
cond_U =

    1
```

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

- Παρατηρούμε ότι όσο οι διαμερίσεις αυξάνονται , δηλαδή η τιμή του h μικραίνει, τόσο το σφάλμα (errs) που έχει η αριθμητική προσέγγιση από την πραγματική λύση συνεχώς μειώνεται και άρα τόσο πιο κοντά έρχεται η προσεγγιστική λύση στην πραγματική.
- Η τάξη ακρίβειας της παραπάνω μεθόδου φαίνεται να είναι 1 καθώς το διάνυσμα των τάξεων δείχνει να τείνει στο 1. Συγκεκριμένα , όσο το $k \leq 0$, η τάξη ακρίβειας 1 της μεθόδου φαίνεται να προσεγγίζεται από κάτω (δηλαδή όσο αυξάνεται η διαμέριση όλο ένα και αυξάνεται η τιμή της προσεγγιστικής τάξης ακρίβειας), ενώ για $k > 0$ η τάξη ακρίβειας 1 της μεθόδου φαίνεται να προσεγγίζεται από πάνω (δηλαδή όσο αυξάνεται η διαμέριση όλο ένα και μειώνεται η τιμή της προσεγγιστικής τάξης ακρίβειας).
- Ο δείκτης κατάστασης του πίνακα U φαίνεται να είναι ίσος με 1 , που σημαίνει ότι ο πίνακας είναι λίγο ευαίσθητος σε μικρές αλλαγές στα δεδομένα εισόδου αλλά πολύ καλό εργαλείο προσέγγισής. Σε γενικές γραμμές, όσο πιο κοντά στο 1 είναι ο δείκτης, τόσο καλύτερη η συμπεριφορά του πίνακα.